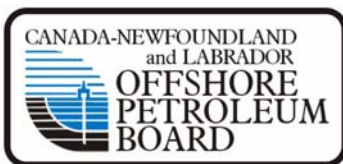
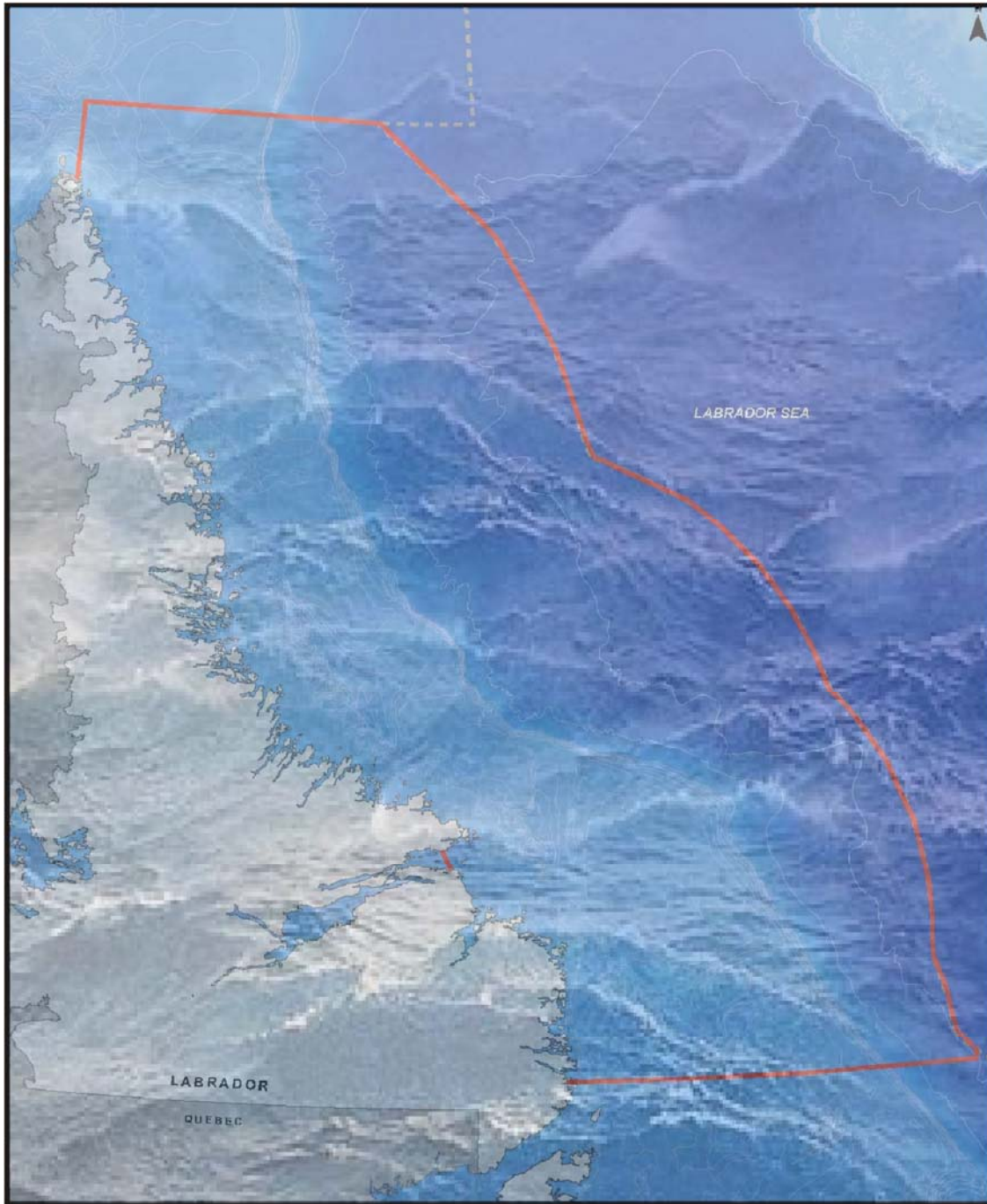

Labrador kitâni Imappisuak ininga Tugâgutik Avataligijet Kaujisattauninga

Naittotitausimajuk AllaKutet

Pitagijangit

1.0	Pigianninga	1
1.1	Tugâgutik ammalu summat Labradorip kitâni imappisuak ininga tugâgutigijaujuk Avatik Kaujisattauninga	4
1.2	Illinattut Avataligijet Pitagijangit	4
1.3	Kinuagijaujut	5
1.4	Piusigisimajanga Utsualuit ammalu kiasalenet Piniannigijausimajut Labradorip kitâni imappisuap inigijangani Tugâgutigijaujuk Avatik Kaujisattauninga	5
1.5	KaujimaKatigennik	6
1.6	PisituKait Pivianattut AtuttauKattanangit	7
2.0	Kaujisannik ammalu suliat sak piniannigijaunninga	7
2.1	Kaujisannik Piniannigijaujut	7
2.2	Aulatauningit UtsualunniatiuKattajut ammalu suliaKapvigijangit	8
3.0	Ilusigijanga avatik	8
3.1	Nunanga	8
3.2	Imappisuap Piusigijangit	9
3.3	Ikkiana Niguminninga	9
3.4	Sikuit Piusingit	10
4.0	Omajuit avatinga	10
4.1	Omajuit ulugianattumejut	10
4.2	ikkamiutait Pigusot	10
4.3	Ogait	10
4.4	Imammiutait omajuit ammlau killijaujuittuk	11
4.5	Nanuit	12
4.6	Imammiutait timmiat	12
4.7	IkKanattumejut inigijangit	13
5.0	Naittotitausimanninga ammalu nâjinnik	14
5.1	Pitjutigijaugajattut	14
5.2	Kaujimajaungitut	16
5.3	kamagijaunitsangit Kaujimajangitunut	17
5.4	Pannaigutet Isumagijaugajattut	18
5.5	Nâjinnik	18

1.0 PIGIANNINGA

Canada-Newfoundland ammalu Labrador imappisuami utsualuligijet AngajukKauKatigengit (C-NLOPB) kamagiaKattitaujut, kiggatutillugit kavamamik ammalu Newfoundland ammalu Labrador kavamanganik, utsualutsajannut piviannatunginnik aulatsijut Newfoundland ammalu Labradorip kitânejunik. C-NLOPB-kut tugâgutigijanga amma atuliakittisigiamik pitagijanginnik *Canada-Nefalâlu Atlantic Accord AtuliaKittisigiamik maligatsasuanganik ammalu Canada-Newfalâ Amma Labrador Atlantic Accord atuliaKittisigijanga Newfalâmi ammalu Labradorimi Maligatsasuanga* ilonnanginnik piniannikajunut aulatsijunut Newfalâmi amma Labradorip kitâni imappisuangani inigijajununi; ammalu kamagiamut aulatsijut malitsiagaluummangâmmilonnet malittaugialinnik pitagijanginnik. AtuliaKittisigijajup tugâgutigijanga, inigijangata C-NLOPB ikajugiamut Kaujisagasuajunut ammalu pivalliatitaunitsanganut hydrocarbon-niunigattak piviannatuKutigijanga Newfalâmi Labradorimillu imappisuangani inigijangata malitsiaKulluguit pitagijanginnik ukununga:

- SuliaKattet kamatsianingit;
- Avatik paigijaugutinga amma kamagijautsianinga
- Atuttausiagaluummangât aulatauninga nunak;
- Tigusigiamut ununnisanik hydrocarbon-inik ammalu akigijanginnik
- Canada/Newfalâlu amma Labrador ikajotingit

Tâkua maligatsasuat sivulliutitsilungitut tâkkuninga tugâgutigijajunik, suliaKattet kamagijautsianingit amma avatik paigijaugutinga sivulliutitaulangavut angajukKauKatiget kajusiutiKalippata.

C-NLOPB-kut kamaKattatut tugâgutigijajunik avatik Kaujisattauninginnut (SEAs) ilinganiKajunut Newfoundland ammalu Labrador-ip kitânimiunik taikkuninga imappisuami Kaujisattausonik ammalu suligijausonik. 2007-imi C-NLOPB-kut pigiasilauttut tajajujumi SEA iniKajunut imappiusuamut Labradorimi tajajujumik Labrador kitâni imappisuak inigijanga.

SuliaKattet senanik suliaKattiKajunik kiggatujunik federal ammalu prâvinsikkut kavamanginnik, nunalimmiut nunakKatigengitunut kenaujanut Pivalliatuligijet AngajukKauKatigenut, oganniatuligijujunut ammalu kavamaligijijugitunut katutjiKatigenut sakKititaulauttut ikajugiamut C-NLOPB-kunut pivalliatitsigiamik tajajujumik SEA. ItsivautaKatigejut C-NLOPB-kut ammalu Nunatsiavut kavamangit.

Adjiliugijausimajut ilonnanga SEA Labradorimut kitâni imappisuangani atuinnauvut C-NLOPB Kagitaujangatigut (www.cnlopb.nl.ca) ammalu nunalet suliaKapvini. Tâna naittotitausimajuk pivalliatausimajuk sakKititsigiamik napvâtausimajunik Kaujisattaujumit tugâgutigijajunik ammalu ikajugasuamut atuatsiKattajunut tukisititsigiakKulugit

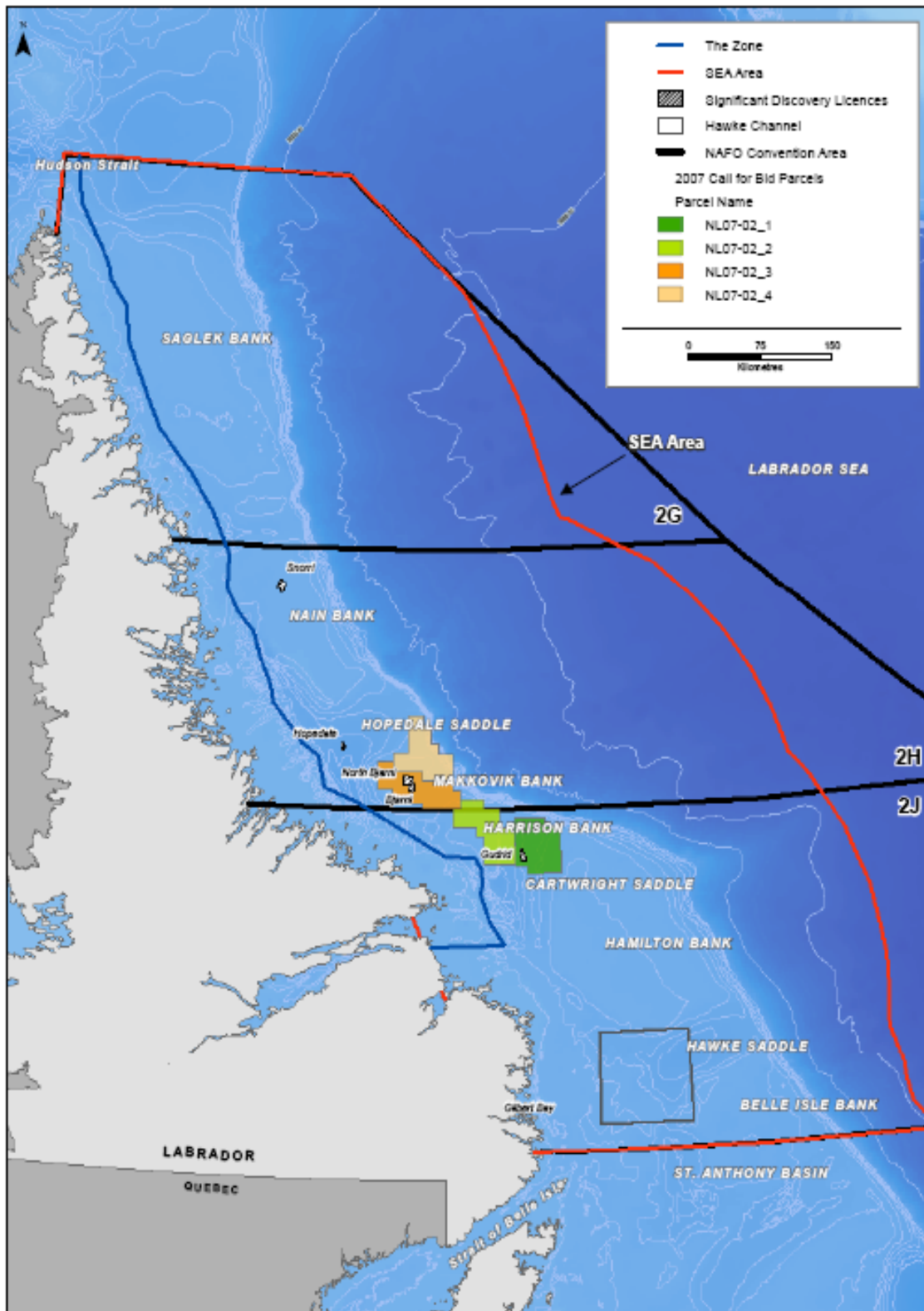
pitjutigijaujunik Kaujisannikut utsualunnut ammalu kiasaleninut Labradorip kitâni imappisuangani inigijangani.

Kaujisannik piniannigijauKattajut isumagijauKattavut takunnâtlutik tugagutigijaugialinnik Avatik Kaujisannikut ilaummitillugit: Kaujisannikut ammalu Kanutsiakiak putogginiammangâmmik; Kanuk itijotigimmangât Kaujisannikut, sajuppalaKattaninga Kaujisannikut, nunak ilimanattogasugijaugajattut Kaujisattauningit ammalu puttoggitausimajuk Kimataukattasimajut Kaujisattauningit.

Atautsik ununnisallonet Kaujisattaujut putoggitaujut pitsiasimatuappat sakKititsilunillu utsualutsajannik aullaitausonginiattumik, suliaKagiasigajattut. Suliatsait ukuangugajattut:

- Putogginik utsualunnut
- Ilitsigajattut ammalu aulatsilutik imammiutanik piKutinginnik;
- Ilitsigajattut ammalu aulatsilutik suliaKapvisanik; ammalu
- Suliagijausimajuk Kimataugajappat piniannisaugajattuk. .

Inigijanga sakKijâjuk allanguattausimajumi 1.1. Tugâgutigijaujuk avatik Kaujisattauninga isumâlotiKaKattatut utsualunnik ammalu kiasalenininik sakKigajattunik senanik jârinik. Kaujititsiutik Kimiggutaulangajuk tallimanik jârinik KaujititsinginnagiaKaKattamangâmmik.

Allanguak 1.1 Labrador kitâni Imappisuak ininga tugâgutigijaujuk Avatik Kaujisattauninga Ininga

1.1 Tugâgutik ammalu summat Labradorip kitâni imappisuak ininga tugâgutigijaujuk Avatik Kaujisattauninga

Tugâgutigijaujuk Avatik Kaujisattauninga kiggatuluattuk anginitsamik, suliatsagijausomik takunnâluattuk Kimiggugiamut ammalu aulatsigiamut avatik atuttaugajanninganik asiagut piusituKagijauKattatumik suliatsanut piusigiKattajanginnik avatik Kaujisattaulinguni. Tugâgutik Avatik Kaujisattauninga:

- PivitsaKattisijuk avatik pitjutigijaujunik nalunaittauKullugit ammalu kamagijaukKullugit pigiannisiammagingani pannailippata, ammalu takunnâluammijut “nunakKatigengituni isumagillugu” avatet isumâlotigijaujunik;
- sakKititsigajattut isumagijaujunik attutaugajattunik pitjutigijanginnik ammalu isumâlotigijanginnik pigianninga pannaigutet piusinginni;
- ikajugajammijut tugâgutigijaujunik sakKigajattunik suliatsaup-nalunaittaujuunik avatet Kaujisattauninganut; ammalu
- ikajugajattut sakKititsigiamik isumagijaugajattunik sakKigajattunik angilligiagajattunit attuiniKasonik sakKititsitillugu suliatsagijaujop.

Piluattumik, Kaujigatsait tugâgutigijaujumik avatik Kaujisattauninga ikajulangavuk C-NLOPB-kunik imâk:

- Kaujillutik tunitsijutsaumangâmmik Kaujisannikut laisansimik ilonnâgut upvalu ilainnatuinnamik imappisuap ininganit;
- Kaujillutik Kanuk mikinippâmmik attutailitsijutsaumangâmmik upvalu malittaugialinnik atukkujijutsaumangâmmik isumagillugit imappisuamejunik utsualuit ammalu kiasalenet Kaujisattauningit piniannigijaujut imappisuami inigijaujuni.

Iluani Labrador Inuit Satsasimajangita iningani, (LISA) C-NLOPB-kut ammalu Nunatsiavut kavamanga suliaKaKatigellutik tamammik Kaujilangavut atuttaugialinnik mikinitsauKullugu attutailitsigiamik upvalu atuttautailititaugialinnik atuttaugialinnik nalunaittilangavut.

Kaujisanik ammalu suliagijaujutsanik piniannigijaujut nalunaittausimajut angittausimajuillu C-NLOPB-kunit, ilautillugit suliatsait nalunaittausimajut Kaujisattaugialet ilinganiKajunut avatik atuttaugajanninga uKausingatigut *Canada Avataligijet Kaujisattauninga PikKujatsasuanga (CEAA)*. Labrador kitâni imappisuak Inigijanga Tugâgutigijanga Avatik Kaujisattauninga ininganotitsiniangituk suliatsanut-nalunaittausimajunik avatik Kaujisattauninginnik.

1.2 Illinattut Avataligijet Pitagijangit

Kaujimatsiataugettuk Tugâgutigijaujuk avatik Kaujisattauninga takunnâgialik pitagijanginnik avatiup illinattugijaujunik inunnut ammalu/upvalu takutitsisonik avatik asianguvallianinganik ammalu atuniKatsiagajattuk kingullipâmik kajusiutiKajuKalippat isumagillugu avatik Kanuigajangipât KaujisattuKagaluaguni imappisuami ammalu suliaKapvigijaugiasituaguni piniannigijausonik akungani Labradorip kitâni Imappisuami

inigiĵangani. Tâkkua pitagiĵangit Kauĵimajauĵut ilinninattoningit Avatatiligiĵet Pitagiĵanginnik (VECs).

Sepait Illinattut Avataligiĵet Pitagiĵangit annigiĵausimajut ukuanguvut:

- **Pigusot ammalu pigusot inigiĵangit**
- **Imammiutait ogait ammalu inigiĶattajangit**
- **OganniaĶattaut aullaigatsautillugit**
- **Imammiutait timmiat;**
- **Imammiutait omajuit ammalu killigunnaituatĵuit;**
- **Ullugianattumeĵut omajuit ; ammalu**
- **ikĶanattumeĵut ammalu ikĶanattut inigiĵauĵut**

Tugâgutigiĵauĵuk avatik Kauĵisattauninga takunnâĵuk attuigajagajattunik avatimmik ilinganiĶajunut imappisuami Kauĵisajunut ammalu suliaĶagajattunut piniannigiĵausonik atunit illinattumeĵut avataliginimmut pitagiĵanginnik. Kauĵimajaungitut ammalu pigumajauĵut sakĶititsitailigiamik mikilligiattauĶujĵunik attuigajattunik sakĶititaumajut inigigialinginnik.

1.3 Kinuagiĵauĵut

C-NLOPB-mut Kinugautigatsanik pigumaĶattajut annigiĵaugajattunik ukiatsângulimmat ĵari tamât. Annigiĵaugajattuk pigiasitigiĵautuinnauvuk salaĶumautitsiĶâgatik KinugautiĶajunut pivitsaĶattisigiamut KanuttogutiĶajunut pivitsaĶattisigiamut annigusukkulugit nunagiĵauĵunik Kanuttogutigijauĵunik ilaummitillugit sakĶigajattunik Kinugautiujunik. C-NLOPB-kut kajusigiaĶangitut KinugautiĶagajattunik isumagillugit nunait annigiĵaugajattunit. C-NLOPB-kut annigususongummijut nunanik ilautitaugajattunik Kinugautiugajattunik.

Ilingajumut Labradorip ikaggangani imappisuap iningani, Kinugautet matulâttut Septembara, 2008-imi pijagettauĶullugu tugâgutingata avatik Kimiggutaunitsanganut. Kinugautet kajusitsiapata, Kauĵisagiamut laisanset tunijaulâĶotut 45-inik ullunik.

1.4 Piusigisimajanga Utsualuit ammalu kiasalenet Piniannigiĵausimajut Labradorip kitâni imappisuap inigiĵangani Tugâgutigiĵauĵuk Avatik Kauĵisattauninga

Kanuttogutigijauĵut utsualuit ammalu kiasalenet imappisuami Labradorimi taimanganit sakĶigiulauttut nânninga1960-tet. Taipsumani, sutaijattut kampanet tunitsiviulauttut pigunnautinnik Kauĵisagiamut Labradorip kitâni imappisuangani inigiĵangani. PutuggiliaĶilauttut pigiasitlutik 1971-nami ammalu kajusitlutik taimanganut 1983-munut. Taipsumani 28 utsualunnut putogutilauttut. Sivullimi putogginiammata sakĶititsilauttut 4.2 trillion cubic feet (tcf) tiguĵausonik kiasalenituinnanik tallimanut putoggisimaniattunut.

Tugâgutigilauttangit Kauĵisaniammata 1970s ammalu 1980s utsualolauĶuk. AnginippâĶ napvâtaulauttuk kiasalenik, pivalliagiallalaungitut upvalu

putoggigiallalaungitut taimanganit 1983-mit. Tâvatuak, pigumajaulualimmat salumajutsiavammik ikumautitsak pigumajaulualikKuk kangiani US-imi ammalu Canadami sakKititsilikKuk nutâmik piusigijausimajumik Kaujisannikut putoggigiamut kiasalenimut pivianatugijaujumik Labradorimi.

1.5 KaujimaKatigennik

KaujimaKatigennik tâpsuminga suliagijaujumut pigiasilauttuk allalijusiamik Kaujitsitillugit suliatsagijaujumik ammalu Tugâgutigijaujumik avatik Kaujisattaunitsanganut piusigijautluni pisimatlunillu C-NLOPB-kunit Allanut, Nunatsiavut kavamanganut, Labrador Allangajunnut ammalu asinginnut attutaugajattunik.

KaujimaKatigennik ilautitauluttut nunalimmiut, KanuttogutiKajut, katutjiKatigegalait, ammalu nunaKakKâsimajut katimajinnut. Ammalu katitsuilaummijut PiusituKait Kaujimajaugettunik.

Pigiasilauttuk KaujimaKatigennikut taggâni satjugiami amma siKingani Octoberaminit Decemberamunut 2007, KaujikKâsongugiamut sivullimi asiangutitausongujumut Kaujitsiutiup . taimanganit sivullipâk asiangutitausok atuinnautitaulaunnganik, kingullimi Kaujitsiilaummijut Kaujitsiutimmit upingâmi 2008-imi nalunaitsiasimammangâmmik Kaujilauttanginnik ammalu tusagiallagiamut piusigijaujumik.

Katimatitsilauttuk siKingani Labradorip satjugiangani wogingani November 12 ammalu katimatitsilauttuk Mary's Harbour, Port Hope Simpson ammalu Cartwright.

Ilonnâgut, KaujimaKatigennikut ikajulaukKuk sakKititsigiamik Kaujimajaungitunik, isumâlotigijaujunik pitjutigitlugit oganniataukattajunik katitsuinikkut aulataukattajunik ammalu imammiantunik pigutsiagijaukattajunik piniannigijaukattajunik. Ammalu Inuit katitsuiKattanikkut, iluggusiligijet ammalu pinguatiligijet piniannigijaukattajunik akunga Labradorip kitâni imappisuami inigijaukattajuni. Kaujijausimajut taipsumani katimatitsigalaniemata ammalu pikKujiugajattunik nâmmasiattunik mikinippâmik attuinnikkut sakKititsitailigiamut sakKititauluttut Kaujijautlutillu.

Ilonnâgut, isumâloitigijaujut nalunaittaulaukKut ukuninganiuluak:

- Kinugautigijaujut pigumajaujut inigijaujut attutaukKunagit nalunaittaulaukKut Labradorip imappisuami kitâni putotitut Hamilton-imi ammalu Makkovik-iup oganniavigijaukattajuni.
- attuiKattajut sikuk Kaujisattauningit suliaKapvisait;
- adjigengitut imammiantit timmiat nalunaittaulaukKut attutaugajakKotunik piniannigijaujuKagajappat;
- sutaijattut puijet uKautaulaukKut iniKajunik iningani; Kaigulet ununngit angillivalliamata jârini Kângisimajuni;
- OgannaKinnik, ulugianattumejuk, ininganettuk; ammalu
- silakKijânnik sakKivallialimmat pivitsagijautluni iningani ammalu ikKanattugalaKammat, ikKanattumejut Labradorip kitâni imappisuap inigijanginni.

1.6 PisuKait Pivianattut AtuttauKattanigut

Imailingammat Nunatsiavut kavamanga kamagiaKattitauniKammat Labradorip kitâni imappisuangani atâgut Labraor Inuit Nunamut Satusattausimajungatigut AngiKatigegutingani ammalu Inuit Allailu akuni piusituKaKammata tigusigiamut tamânegettunik pivianatuKatigijaujunik inigijangani, ikKanammagivuk Kaujimajangit atuttaugiaKanninginnik pannaigutiliujuKalippat imappisuami pinianniKaniappat inigijangani. Tigusisongugiamut Kaujimajanginnik piusituKait pivianatunik atuKattaniginnik, katitsuilauttut PiusituKannik Kaujimajaugettunik.

Ukua taijaulualauttut taipsumani katitsuijuKaniammat PiusituKannik Kaujimajaugettunik.

- Ininga atuttaunginnatuk oganniajunut. Ukuninganiuluak uKautaulauttut: Putjotet; Ogâtsuit; Ogak; IKaluk; kanajuk; uviluk; ammomajuk; siutiguit; ammalu itet.
- Kaujimajaugettuk apvet akutigiKattajanga. Ammalu Aivet KaujimajaujniKammijut iningani.
- Kikittait iningani atuttauKattajut piusituKannik atuKattajunut piukiusatlutik mannik nunivagiaKattajunullu paunganik.
- Kotsiutet, ulugianattumejut, akKutiKaKattamijut ininga
- Timmiat ammalu nillet pinasuattauKattamijut iningani.
- PiusituKait piniannigijauKattajut atuttauniKatsiavut Labradorip kitâni imappisuangani inigijaujumi.

2.0 KAUISANNIK AMMALU SULIATSAK PINIANNIGIJAUNNINGA

2.1 Kaujisannik Piniannigijaujut

Kaujisannik piniannigijaujut ukuanguvut:

- SajuppalaKattaning Kaujisannik – atuKattatut nipalâkkut nunangualiugiamut ujaganik ammalu pitagijanginnik KaujiKattatut pipvalâjunik nunangata Kanuilinganninganik. Tâkkua KaujisattauKattatut umiakkut;
- Nunak ilimanagajanninga Kaujisannik – atuKattatut mikinippâmik sajuppalaKattajunik, adjiliuginnikut, ammalu nipalâKattajunik ikkatumi putoggijunik ilimanagajattunik, sollu pitaKagajappat “ikkatumejunik kiasalenet”. KaujisaKattajut putoggigiasikKâgatik.
- Ikkamejunik Kaujisannik – ottugattaugajattunik tigusikattajut (ujaganik) ilitsiKâgatik putoggisautinnik Kaujisaniappata/ilitsiniappatalonnet putoggisiutinnik Kaujisianimmata ilimanattunik sakKititsinianginninginnik; ammalu
- Putogginik utsualuKautitsiutinnik – tâna pinianniujujut attuKattatuk ikkamejunik utsualunnut-upvalu kiasaleninik piusigijanginnik.

Piusigijangagut, putoggijut aulataujut kangani Canadami aulatausimalittut adjigengitunik utsualunniakattajunik ilautillugit (i) Kummuatitauseunik utsualunniatinik (ii) imânottausunik utsualunniatinik upvalu (iii) putoggisonik umianik. Annigijaulâttuk putoggisongulâttuk

isumagijaulualâttuk atuttaungâgumajuk avatet piusigijanga isumagillugu, Kanuk itiniKammangât, Kanuk nigiummangâmmik itinigijanga nigijugijaujuk putoggigiaKalâttangannik ammalu Kanuk aulataunigiKattagiaKalâmmangât silak pitsitillugu ammalu sikuit isumagituinnalugit.

Putogginik ammalu suliatsanut piniannigijaujut ikajuttauKattavut imappisuami ikajuKattajunut umiangujunut, ilaummitillugit helikâttait ammalu sunataKattatuit pujulet. Ingiggautigijaujunik ikajuKattamata imappiliagamut, âtsiKattatillugit pitagijaugialinnik, ammalu tuavittukut ikajuttaugiaKagajappata kiggatuttiutillugit.

Putoggiligutik aulatauninga, kamatsiagamut killiniattauKattavuk Kanitangani putogginiattunut. TamânelaullaKattajut ulluni 40 tikillugu 60 putoggilippata. Kamatsiagamut inigijanga mikijukulutuinnak (0.5 km²) ammalu Kaningitigigajattuk 500 m Kikapvinginnit aulasingujumik putoggisiutimmit, upvalu 500 m Kanitangani putoggijunit. Kaujigatsait atuinnautitauKattavut umiattujunut nâlautitigut taijaujumit *Fisheries Broadcast* ammalu Kaujigatsatigut *Notice to Mariners*.

2.2 Aulatauningit UtsualunniatiuKattajut ammalu suliaKapvigijangit

Aulatauningit utsualunniatiuKattajut ammalu asingit suliaKapvigijaujut atuttaulâttut akungani Labradorip kitâni imappisuami aulaigatsaugajappata utsualuit ammalu/upvalu kiasalenet napvâtaugajappata, ammalu kampanet angittaugajappata C-NLOPB-kunut. Piusigigajattanga aulataunitsak suliaKapvigijaugajattut Labradorip kitâni imappisuami najuttigijaulangavuk takunnâlugu atuinnaunijunik ammalu ununnigijanga ammalu Kanuk unuttigijunik pitaKammangât utsualuit ammalu kiasalenet piulimajaujunik.

Ukua aulatauningit suliaKapvigijaujut manna atuttaujut imappisuami Newfalâmi.

- Kummuasok tungavigijaujuk (GBS) - imminik nikuingajuk aulataujuk suliaKapvigijaujuk ikkamut ataniKajuk
- Puttasok aulataujuk, piulimatsivilik ammalu usingijaKattajuk umiak (FPSO) – Angijualuk umiak aulatsisok suliaKapvigijaugajattut
- Sullulet ammalu kosongujut akungani suliaKapvimet ammalu/upvalu nunamut. Kosongujut atuttausot katitsuigiamut utsualunnik upvalu kiasaleninik utsualunniatinit putoggijaujunik Kupvatauniattilugit suliaKapvimet. Ammalu aulatsisonik sulluit atuttausongummijut aulatsisonik utsualunnik upvalu kiasaleninik nunamottauniattilugit.

Pivalliat augunnatut isumagijauluaniattut isumagituinnalugit sikugijanga piKalujait imappisuanejunik Labradorip avatigijangani, adjigilungitanga isumagituinnalugu asinginnik nunakKatigengitunik sikuKatsialugani upvalu sukuKagalâlugani.

3.0 ILUSIGIJANGA AVATIK

3.1 Nunanga

Ikkanga ammalu Kanitangani ikaup Labradorip kitâni imappisuami inigijangani katingautigijaujuk ujananut, makkanik ammalu imammuitanik ujalâlânik. Labrador kitâni imappisuak inigijanga Kaujimajaujuk sajuppallattausongunninganik.

Labradorip kitânga imappisuami anginiKajuk 150 km silinniKatluni, wide, itiniKatluni anginitsaungitumik 70 m ammalu 2 km nunamit. itijonitsauKattajut kataKattujut ingiggaKattavut taggânit kangianut- siKinimmut ammalu pitaKatlunillu ikkatumejunik itinitsaungitumik 200m-imik. kataKattajut killinganut katakallaKattajut ititigijumik anginitsamit 3000m-imik. Labradorip kitâni imappisuak avittausongujuk sitamanut nunakKatigengitunut: satjugianut, ikkatumut iluagut, inigijausomit imammuitanik; manettongimagitluni, ikkatoKattamijuk katatuinnaKattatunillu ammalu apomautiKattajut inigijauKattamijut.

3.2 Imappisuap Piusigijangit

Imaup Kângani unânninga Labradorimi kitâni imappisuap nilatâttumagiunginnaKuk taggâni ammalu KiujanaKattatillugu 0°C-mit ukiuni takKini ammalu niguminniKaKattatilluni 10°C-imik aujautillugu.

IngiuliKattaninga angitigiKattavut 9.63 m-mit senait jârinit ingiulitigiKattatilluni 12.36 m-imit 100-jâret Kângigaimmata ingiulet taimâk puttutigiKattatillugit.

PittuKattaninga tikiKattavut 25.40 meters/second tikiKattatillugu 31.02 meters/second senanit jârinit ammalu 100 jâret Kângigaimmata.

Labrador aulaKattaninga, piKattajut ikaggamit Davis Strait, piKattamitlunillu kangianit karallimit, Kikittasuap aulaKattaninga piKattatuk Hudson Bay-mit. aulaKattatuk Labradorip satjugianganut ammalu maggonik pimmagiujunik koKattatilluni, imappisuamengituni ammalu imappisuamut koKattaninga aulanninga.

Kanuk aulaniKaKattamangât koKattaninga pisimaKattatuk 3.1 centimeters/second tikiKattatluni 35.1 centimeters/second-mut pitsatuluaKattatillugit kataKattaninginnut asinginnit kitânejunik upvalu inigijaujunik Kaninginitsamut imappisuamit.

3.3 Ikkianga amma imaup Kângani Niguminninga

Ikkiap niguminninga nunangani Kanitanganillu Kaujijausimajut imâk nalunakKongilak imappisuap niguminninga anginitsauKottuk niguminninganit nunamit. amma imaup Kângani niguminninga tikiKattavuk unnusautillugu jârimi nillatânnigiKattajanga tikiKattavuk -20°C ilangani onanniKaKattatluni 13°C. Nillatânipâk allataulautsimajuk tikilautsimammat -40°C-imut. Tâkkua niguminningit nunamejut immaKâ niguminninga piungiluaKattajut imappisuami. Anugiup nillatânninga sakKititsigajattuk Kuattisilluni uvinimmik takunnâtaujuk 50-60%-imik takKinginni January ammalu February Labradorip satjugiangani. TakutsauKattaninga umiakKoKattajunut ammalu tingipviugianganut piungitiKattagajattuk inigijaujuni tatsimut ammalu Kannininganut.

Imappisuap Kângani niguminninga Labradorip ikaggangani nilatâttumagik taggâni, imailingagalâtuni -2°C tikiKattatluni 0-mut jâri nâtlugu. siKinimmi niguminninga imailingatillugu 0°C ukiumi amma 10°C-igalammik aujami.

3.4 Sikuit Piusingit

SikuliaKiluaKattavut Novemberaup KikKangani taggâni, Decemberamit SiKinganit. Sikunga itjuninga itjunginnaKattatluni upingasâmunut, sikuk auliaKiliguni sulia auliaKinginnaluni July-munut. SikugunnailiaKiKattajut, nâkasâlippat June-i/pigianninganut July siKingani tâvatuak tikiKattamijut nânninganut July/pigianninganut Augus taggani nunakKatigengituni

Sikop itjuninga inigijaujuni ottutaulautsimajut itijjonginippâk 1.5 m itijjonitsamut 14-17 m.

Ilonnakasânginni piKalujait piKalujaKaluaKattavut Juli-minit Octoberamutnut taggamit siKinimmut aulaKattatillugit malitsiamagittillugit Labradorip piusigijanganik satjugianganik. PiKalujait angitigikKattavut 16 m-mit anginitsanut 120 m.

Atângit kivimaKattajut piKulajait ottutausimajut itiniKasot 1.98 m. atângit kivimaKattajut angillivalliaKattavut isumagituinnalugit itinigijangit. Ottutaulauttuk imâk kivimaKattajut 6m imânelimmata 145m itijomi.

4.0 OMAJUIT AVATINGA

4.1 Omajuit ulugianattumejut

Omajuit ulugianattumejut PikKujatsasuanga (SARA) omajuit Kaujimajaujut Labradorip kitâni imappisuangani inigijangani ukuanguvut:

- Atlantic itijummiutait;
- Taggâni itijummiutait ;
- Tatsalet itijummiutait;
- Barrows Goldeneye;
- Eskimo Curlew;
- kotsiutik;
- nautsak;
- kiggavik;
- apvik;
- apvik; ammalu
- killijaujuittuk

4.2 ikkamiutait Pigusot

ikkamiutait pigusot ikkami inilet sollu ottotigillugit putjotet, ammomajuit, ammalu kingupvait. KaningitoKattaningit ikkamiutanut piusigijangit pisimaluaKattavuk takunnâtuinnalu ilusigijanga inigijauKattajut itininga, Kanuittoningit ammalu imak aulaKattaninga ammalu sunataKanninga ujugait ujalannilonnat.

4.3 Ogait

Ogagijauuattut Labrador kitâni imappisuap inigijangani ukuanguluakKut:

Ogait ininginnejut
Omajuit pitalet * aulagatsauKattavut
Sâppatâk*
IKaluk*
Ogak*
Ogatsuk*
Kuleligak*
Putjotivak*
Spider Putjotivakk*
Yellowtail Natânnak
Karallimit Natânnavak(natânnavak)*
Ijippak*
Ogaujâttuk*
Atlantic natânnavakt*
Redfish*
Iceland Matsojak*
Puijik
Pamiuttulagâk*
Witchflounder(Grey sole)*
Taggânit kingupvak
Siutiguk*
Porbeagle IKalutsuak
kavisiligâk
Nipisak
Amajâk
Spiny Dogfish (Ikalutsuak)
Black Dogfish (Ikalutsuak)
Atlantic kavisilik
Itijummiutak*
kingupvak*
ogatuinnak*

4.4 Imammiutait omajuit ammlau killijaujuittuk

Ukua imammiutait omajuit ammalu killijaujuittuit Kaujimajausimajut iniKanninginnik Labraodr kitâni imappisuap inigijangani.

Kilalugak	Puijik
Pamiuligak	Kaigulik
Minke Apvik	Natsivak
Sei Apvik	Apa
Bowhead Apvik	Atlantic loggerhead Sea killijaujuittuk
Nesatsuk	Kemp's Ridley Sea killijaujuittuk
Long-Finned Pilot Apvik	aivik
Atlantic White-sided Apvik	natsik
Sowerby's Beaked Apvik	udjuk
Killer Whale (Apvik)	

4.5 Nanuit

NanuKagivuk inigijangani.

4.6 Imammiutait timmiat

Tallimait imammiutait timmiat 30-tiuvut imammiutagijaunigâttavut nalunaittausimavut inigijangani ukuanguvut:

Timmiat ammalu Nillet	
Nillik	White-winged Scoter (imappisiutik)
Mitilluk	Long-tailed Duck (timmiak)
Green-winged Teal	Common Goldeneye
Timmiak	Barrow's Goldeneye
Mitik	Common Merganser (mitituinnak)
kotsiutik	Red-breasted Merganser (mitituinnak)
Black Scoter (Imappisiutik)	Hooded Merganser (mitituinnak)
Surf Scoter (imappisiutik)	
Shorebirds, Gulls, and Alcids	
Black-bellied Plover	Semipalmated Sandpiper (Sitjagiak)
American Golden Plover	Least Sandpiper (sitjagiak)
Semipalmated Plover	White-rumped Sandpiper (sitjagiak)
Solitary Sandpiper (Sitjagiak)	Whimbrel
Kanaikik	Red-necked Phalarope
Tatsalik sitjagiak	Red Phalarope

Ruddy Turnstone	Long-tailed Jaeger
Sanderling	Parasitic Jaeger
Dunlin	Pomarine Jaeger
kiggavet	Immamiutait Timmiat
IKalunniutik	Northern Fulmar
kiggavik	Sooty Shearwater
Bald Eagle	Wilson's Storm Petrel
Merlin	Leach's Storm-Petrel
Rough-legged Hawk	
Red-tailed Hawk	
Oppet	Tollet
Short-eared Owl (oppik)	Aupaluttalik tollik
Oppik	Tollik
Great-horned Owl (oppik)	

4.7 IkKanattumejut inigijangit

Sutaijattunik iniKavuk Labradorip ikaggangani tugâgutigijaujop avatimut Kaujisattaugialinnik ulapitaugiaKangitunik.

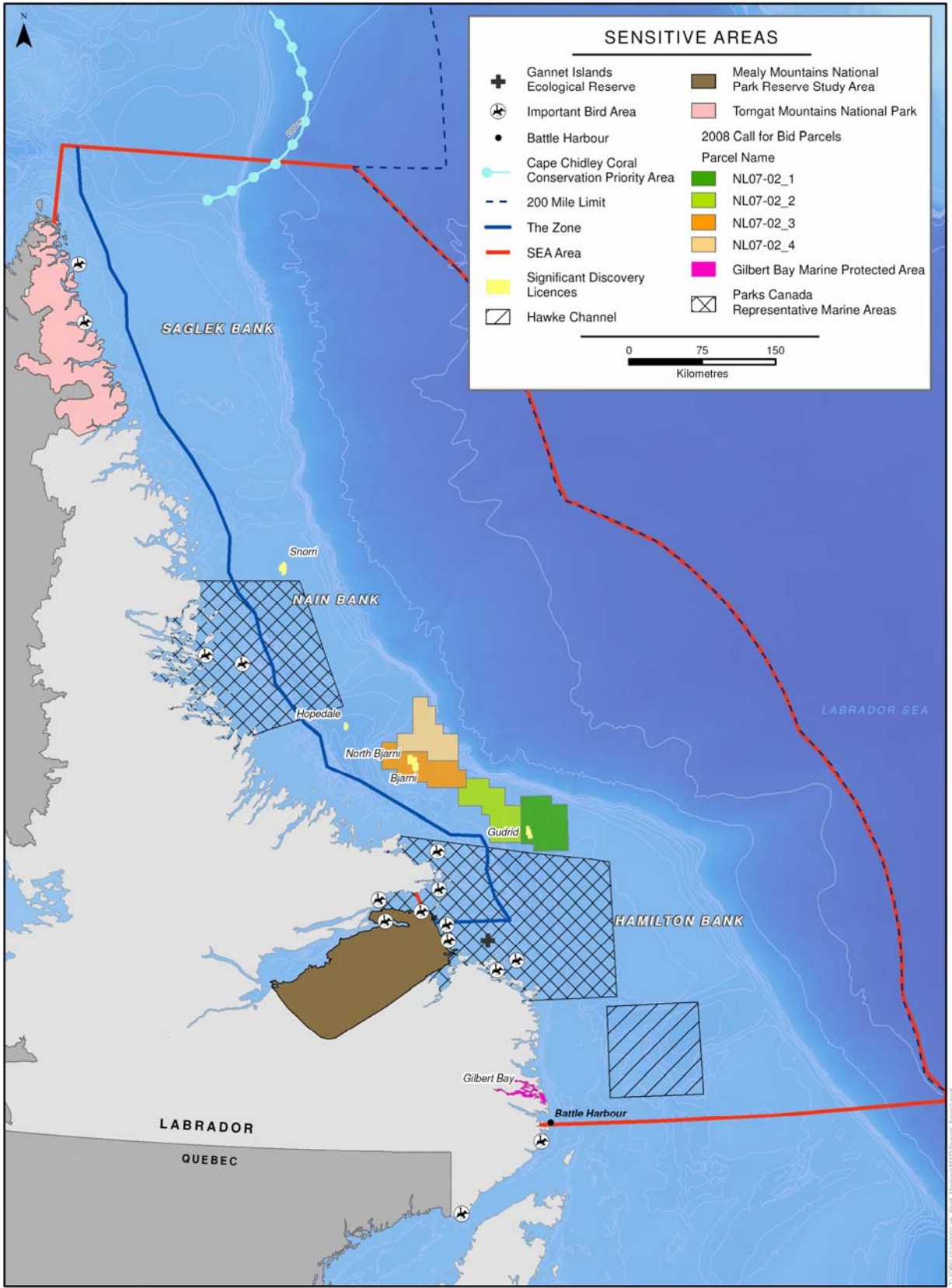
UlapitaugiaKangitut nalunaittausimajut ukaunguvut:

- Inik paigijaugutilik atâgut federal upvalu prâvinsikut maligatsasuanginnik;
- Inik isumagijaujuk paigijaugutittâgiamut maligatsasuangita atâgut, upvalu
- Inik Kaujimajaujuk illinattoninganik upvalu iluggusinikkut ikKanattuk ammalu ilitagijaungituk atâgut federal upvalu prâvinsikkut atuliaKittitaunitsanginnut.

UlapittaugiaKakKongitut inigijaujut Labradorip imappisuangani inigijaujut ukuunguvut:

- Piulimapvimettausot Imammiutait inigijangit (NMCAs) Nain Bight ammalu Hamilton Inlet
- Battle Harbour
- Gilbert Bay
- Hawke Channel
- Hamilton Bank
- Tungait KakKasuanginni SilakKijâpvik
- Kinuagijaujuk Mealy Mountains SilakKijâpvik
- Coral nunalet
- Gannet Kikittait Ecological Sapvataumajut
- ikKanattut timmianut inigijangit

Tâkkua ikKanattumejut inigijaujut takutsauvut allanguattausimajumi 4.1

Allanguak 4.1 ikKanattumejut Inigijaujut

5.0 NAITTOTITAUSIMANNINGA AMMALU NÂJINNIK

C-NLOPB-kut atulangavut Kaujisatsagijaujunik tâpsuminga tunijaumajumi Tugâgutigijaujuni avatik Kaujisattauninga kajusiutliukKâgatik imappisuami KaujisattuKakKâtinnagu piniannigijaugajattumik Labradorip kitâni imappisuami inigijaujuni.

5.1 Pitjutigijaugajattut

Adjigengitunik pitjutiKagaluatluni ilinganiKajunik imappisuami utsualunniagamut amma kiasalenninik Kaujisagamut. Labradorip imappisuanga ukiuttattumejuk avatiutluni imminik adjikangitunik pitjutiKatluni napvâtaugunnangitunik asianik avatigijaujumik. Pitjutigijaujut isumagijaungit Kaningiluatlaninginnik ilautitaugaluatlutik atâni tulligettitautlutik ajunnanginitsaugiamut nalunaittaaugiamut ilinganiKajut pitjutigijaugajattunik ukuanguvut Kaujimajaungit. Siagugiak isumagijaunialluni sivullimi pitjutigijaugiaKagaluatluni. Pitjutigijaujut amma Kaujimajaungit siagugiangukipat salummasattaunitsanginnut amma pannaigutiKallutik kamagisongugianganut upvalu salummasaisongugianganut pitjutigijaujut.

- Attutaugajattut pipvalâjunit, ilautillugit sajuppallattitaujunik Kaujisannikut, imammiutanik omajunik ilautillugit nanuit, killijaujuittuit, timmiat, pigusot, ogait ammalu omajuit ulugianattumejut;
- Unugamagajattut timmiat, piluattumik mikijukuluit timmiat Kinnitait, putoggijunut ammalu Kaujisajunut ammalu umiangujut adajuttiulangajut;
- Attutaugajattut putogginimmut maggait avatimmut;
- Oganniagiugiakangit, kamatsianitsautiKagialet killiniattausimajut
- Attutaugajattut inigijauKattajut omajunut;
- Ipittaugajattut omajunut inigijangit putogginimmut tigusigasuannimut putoggitaujunik;
- Apotigajattunut akungani Kaujisajunut ammalu ikajuttiulangajut umiat ammalu imammiutait omajungit (ilautitautillugit omajuit ulugianattumejut);
- Papvisâttaugajattut ikKanattuit inigijaujut sollar akKutigijauKattajut omajunut, saviujapvigijauKattajut inigijangit ammalu pigutsavigijauKattajut piaganut;
- Atugianganut Kâjonnik Kaniluatlagajanninga utsualunniagijaujunit pijagelippata putogginimmut (piusigijaugumajunik atuniKatsiangipata) ;
- katitsugajattut avatimut attuigajattut sakKititaumajut imappisuami utsualunniajunik ammalu kiasalenninik Kaujisajunut piniannigijaujunik ammalu attuiKattatunik asinginnik atuKattatunik inigijaujumik (sollar. Oganniajunik, umiattujunut, piusituKanik nunamik atujunik ammalu pivianatunik atujunut NunaKakKâsimajujunut, silakKijâjunut ammalu pinguatuliginnimut atujunut piniannigijaujunut)
- attuijut kuvijaugialet (imaliuttaujut, piulimajaujut imait, atuttaugesimajut imak, kotitaugialet, nillesegekkutet imait, sitijuliugutet, kuvigâmit amma niKivininit) tiammianut, imammiutanut, killijuniattet, uvilulet, ogait amma inilet, aullaigatsautluni oganniatet amma ilimanammetut; ammalu

- Attuigajanninga pilukâsimannimut timmianut, imammianut omajunginnut, killijaujuittunut, pigusonut, oganut ammalu ilinganiKajunut ininganik atujunut, oganniaKattajunut ammalu omajunik ulugianattumejunik.

Sutaijattut pitjutigijaugajattut ilinganiKatsiajunut Labrador kitâni imappisuami inigijangani nalunaittaulaukKut ammalu ukuanguvut:

- Attutaugajanningit killotet inigijangit, ikkatumettut ammalu kottitauKattatut inigijaujuni pilukâttuKagajappat, taikkua nigijauKattamata adjigengitunut timmianut (ilautillugit omajuit ulugianattumejut);
- Attutaugajanningit nenittaugajanningit ammalu tigujaugajanninginnut nigijaullutit pigusonik inigijauKattatunik, piluattumik ikkamiutagijauKattatunik ujugaujâttunik sitijosongutillugillu, pisimatillugit sakKititsitillugit putogginimmut;
- Ujagalet inigijangit, killinimmi Kanitangani taggâni killingani Labradorip kitâni imappisuap inigijangani;
- Attuigajanninga ogait suvaijapvigiKattajangit ammalu pigutsiavigijauKattajunik akunga Labradorip kitâni imappisuap inigijanginni, piluattumi inigijaujuni Hawkes Channel ammalu Gilbert Bay.
- Sikuit piusingit (ilautillugit katitsuiKattajut sikuit, piKalujait ammalu piKalujait atângit) ammalu ilinganiKajunut aulatsigiamit sikuit pitjutigijaujunik adjiKalungimat Labrador kitâni imappisuap inigijanginni ammalu attuiniKatsiamaginiattut sitontinginnik ammalu Kanuittumik KaujisattuKaniammangât ammalu putoggigasujunik piniannigijaugajattunik
- Maggok sakKititaugajattok Canadami Imappisuap PiulimajaugiaKagajattut nalunaittausimavut Nain Bight ammalu Hamilton Inlet. Atautsik upvalu tamammik ilitagijaujutsaumangâmmik sapvataumattaulutik piulimatsivigigianginnut, taimaimmat KaujisapvigijaugiaKagajangitut utsualunnut ammalu kiasalenimut taikkuninga inigijaujuni;
- sakKijâjut pingajuit omajuit ogait, piluattumik taggânimiut ammalu tatsalet ogait, taikkua paigijaugutiKammata atâgut SARA, ilonnâgut Labrador kitâni imappisuap inigijanginni;
- sakKijâjunullu fourteen ikKanammagittut timianut inigijangit IBA-ngujut akunga Labrador kitâni imappisuap inigijanginni; ammalu
- silakKijâpviliginnikut piguvallialimmat inigijangani.

5.2 Kaujimajaungit

Atuinnaujut Kaujigatsait ilinganiKatsiamagittut adjigengitunik inigijaujunik Labradorip kitâni imappisuangani iningani. AtuinnaKagaluatluni Kaujisatsanik ilinganikajunut VEC-ngunigâttanut amma pitjutigijaujunik sakKisimajunik amma uKâlautigijausimajunik Labrador kitânga imappisuap uKâlautigijausimalimmat, suli KaujisatsatâjuKagiaKavuk pitaKatsialungimat mâna Kaujimajaujut. Tâkkua Kaujigatsait ukuanguvullu "atuinnaugunnalungimata upvalu nutaungitoluattamata Kaujigatsait isumagillugit Katsiumangatâ omajuit, Kaujimajautsiangimata omajungit ammalu inigijanganik.

Nalunaittaulusimajuk Kaujigatsait upvalu apviajuit Kaujijaugunnangitut upapviugunnangimata Labradorip kitânga Kaujitsiutet. Kaujitsiutik Tugâgutigijaujop avatik Kaujisattauninga amigatsimat Kaujigatsanik isumagillugit omajugalait iniKajunik imappisuami. IsumagijaugiaKammijuk taipsumani Kaujitsiutik âkKisuttaunialimmat tâkkua atuinnaulaungitut. Kaujisajut amma Kaujigatsaliujut kajusiutiKanginnatut atuinnautilugatik Kaujitsiutinik ammalu nutânik sakKititsiKattatlutillu apviagutiKajunik. Ammalu KimiggutaugiaKalâmmijut nalunaittausimajut suliaaugumajunik nalunaittausialippata avatik Kaujisattauliguni tâkkua Kaujigatsait tamâneniagaluammangâmmilonnet allasimajutigut atâni ammalu Kaujitsiutik suliaagaluammangât.

Unuttut Kaujijausimangitut nalunaittausimagaluatlutik inigijajunut ukua isumagijausimajut Kaujimajaungitut:

- pitaKatsiangimat anginigijanginnik nunakKatigengitunut;
- inigijauKattajunut omajunut tunijauKattaningit, ununnigijangit ammalu adjigengininginnik,
- Kaujisattiligijet KimigguKattaningit oganniatausonik aullaigatsautausonik allataumagialet ullugijangit;
- suvaijattauKattaningit uvilulet manningit ammalu pitsagijangit Labrador kitâni imappisuap inigijanginni tukisittausialungitut;
- inigijauKattajut suvaijapvigijauKattajut ammalu asingit ikKanammagittut inigijauKattajut pigusonut ammalu oganut;
- Kaujimajauullagijut pivalliapvigijauKattajunut oganut, ilautillugit nigipvigijauKattajut timmianut ammalu imammiutanut omajunut (sollu, Hawkes Channel), Kaujimajautsiangituk;
- Inigijangit ammalu ununnigijangit imait ujangangit;
- KaujigatsaKatsianginik isumagillugit nipalâKattatut ammalu umiattuKattajut takuKatigennikut imammiutait omajungit ammalu killijaujuituit ilonnâgut ;
- tunijauKattaningit omaKattaningit ulugianattumejut tulligetitausimajut ilautillugit ogait, killijaujuittuit ammalu adjigengitut apvet Kaujimajautsiangitut;
- akKutigijauKattajut, piagattâgijauKattajut ammalu nigipvigijauKattajut imammiutait omajunginnit inigijangit Kaujimajautsialungitut;
- utsualuk asikKigajappat piusitsagijaugajattut Labrador kitâni imappisuap iningani; ammalu
- imâni nipalâKattajut Labrador kitâni imappisuap inigijangani

5.3 kamagijaunitsangit Kaujimajangitunut

ilangit Kaujimajaungitut nalunaittaujut Kângani kamagijausot kavamaligijinnut atâgut kamagigialinginnut, suliaKaKatigellutik akungani kenaujaliuttinut ammalu kavamanut, ilingattiKullugu kamagijaugiaKanninginnut suliaaugumajunut ilinganniKajunut utsualunnut ammalu kiasaleninut piniannigijauniattunut. Ilangit piniannigijausot

ikajugajattut KaujijaukKulugit nalunaisigiamut Kaujimajaungitunik ukuanguvut nalunaittaumavut ukuangutlutik;

- katitsuinik Kangaulippat ogait suvaijapvigiKattajanginnik, inigijauKattajunik suvaijvet uvilulinnik ammalu pitsagijanginnut ikajummagigajattuk atuttaunitsanganut avatik attutaugajappat Kaujisattaullippat, oganniatuligijet aulataunitsanganullu. katitsuinikkut Kaujigatsanik isumagillugit omajunik ulugianattumegettunik pijaugiaKangitunik, ilautillugit ogait, killijaujuittuit ammalu adjigengitit apvet, ikajummagigajattuk ogannianikkut ammalu piviannatunik aulatsigiamut.
- NalunaisiaKullugit NunaKakKâsimajut Kaujimajaugettunik pivalliatitsigajattuk Kaujisattijillaget Kaujimajanginnik.
- Pigijaugialinnik inigijaujunik nalunaittausimajunik ilinganiKatsialuni avatik Kaujisattaunitsanganut kamagijauullagijaugialet ilinganiKajunut sollu inigijauKattajunut pigusonut, timmianut ammalu imammiutait omajunut, katitsutaugajammijut taipsumani ottugalippata sajuppallannikut ammalu putoggilippata amma aulatsilippata
- kamanik ammalu takunnâKattanik sulijagijaujunik taipsumani Kaujisalippata putogginimmut ammalu suliaKalippata piniannigijaujunik.
- KaujisaKatigennikut taikkuninga Environmental Studies Research Fund, Petroleum Research Atlantic Canada ammalu Program of Energy Research ammalu Development
- Pigijaugialinnik nalunaittausimagialet utsualuk asikKigajappat ammalu tigullailippata putoggigijammunik ilingattitauKullugu avatik Kaujisattaullippat piusigijanginnut.
- Nunalinnelutik ilinniatitsilutik asikkituKagajappat utsualummik kamagiasigajattunik.

5.4 Pannaigutet Isumagijaugajattut

Sutaijattut avatimut pannaigutitsait ammalu aulataunitsangit isumagijaugialet ilinganiKajunut sivunitsavuttinik imappisuami Kaujisaniappata Labrador kitâni imappisuap inigijangani allasimavut atâni.

- Sutaijattut omajuit ulugianattumejut Kaujimajaujut upvalu sakKigajattut atajunut Labrador kitâni imappisuap inigijanginni. Angijogajattut attuigajanninginnik omajunut ammalu inigiKattajanginnik pinniataugiaKangitunut ikKanattumagiulangavuk isumagijaugiaKallunillu kajusiutiliulippata ilinganiKajunut sivunitsatinni imappisuami KaujisajuKaniappat.
- Sutaijattut inigijaujut ammalu sitontingit ikKanattumaget oganut ammalu ogait inigiKattajanginnut (ilautillugit inigijauKattajunut pigusonut) nunakKatigengitumi (sollu, suvaijapvigijauKattajut ammalu Kangatsianguninga, akKutigijauKattajut omajunut, inigijauluaKattajut) immigut Kaujisalippata sajuppallannikut pigialet, Kangatuinnak pikKujilippat, pannaitausimatsiagialik apomautiKattaniangimata taipsumani ikKanattumeniammata.
- Satjugiami inigijangit (ilautillugit Kikittait) iluani Labrador kitâni imappisuap inigijangani atuttauKattavut nunaKakKâsimajuijunut piusituKanginnik

niKitsasipviugitlugu katitsuinikkut (ilautillugi katitsuinikkut ilonnakasânginni oganik, pinasuannikut imammiutanik omajuni (ilautillugit nanuit) ammalu timmiat, pikiusagiaKattajunik mannik ammalu nunivagiaKattajunut.) Angijogajattut attuigajattut piusituKanik piviannatunik atuttauKattajunik piusituKait piviannatunginnik akunga Labrador kitâni imappisuap inigijangani ikKanattumagiulangavuk isumagijautsiagialet kajusiutigijaukKâtinnagut ilingajunut sivunittini imappisuami KaujisattaauKâtinagu.

- Sikuit piusigijangit ammalu sikuit aulatauningit ikKanammaginiattuk pannaigutisliulippata.
- Aiviutsiagunnangimat inigijanga Labradorip kitâni imappisuami tuavittumik ikajuttaujuKagiaKagajappat ikKanammagittuk. Atautsik atuinnauguttitaugiaKagajattuk Kimiggugiamut asikkituKagajappat utsualummik salummasainitsanginnut Labradorimi tugâgutigijangata avatik Kaujisattauninganut ikajutsigiamut imappisuami utsualunniagamajunut ammalu kiasalenniniagamajunut inigijangani. Nâmmasiattunik piKutiKagaluammangâmmik amma ilinniatitsilutillu inunnik tuavittukut Kaujimagajattunik sakKijâgialet piniannisamut pannaigutiKagialet akungani Labradorip kitâni imappisuami.
- Sajuppalannikut Kaujisannik ukua, pigiaKalippata, pannaigutiKajunut aulatsinikkulu ogannianik isumagillugu ikilliumikKulugit oganniatuKatsialugunnaipat.
- Angilligiagajattut attuiniKagajattut ilautitaugialet suliatsagijauniattunut-nalunaitausimajunik avatik Kimiggutaulippat ammalu isumagijaugiaKammijuk karâllimiut imappisuanga.
- Mâna ogannianiujuk akungani Labradorip kitâni imappisuangani pitaKaluattut uvilulinik, piluattumik kingupvanik putjotinnik. piusituKagijaujumi ikKamiutait atuniKatsiamagilauttut ogannianikkut inigijanga. Sivunitsami avatik Kaujisattauninga isumagijaugialik salummasainikkut piluattumik tâkkununga ikkamiutanik omajunik ogannianik utisongulâmmangât sivunittini.

5.5 Nâjinnik

Labradorip kitânga imappisuami Tugâgutigijanga Avatik kaujisattauninga takunnâluattuk piusigijanganik ammalu omajuKannigijanginnik Kaujisagiamut sunataKammangât Labradorip kitânga imappisuanga. Kaujimajaungitunik nalunaitausimavut ilinganiKatsiatillugit avatinut pitjutigijajunik akungani Avatik Kaujisattauninganut inigijanganut, ilautitautillugit umiatsiutinut, omajunut ikkamiutanut, imamiutanut omajunut, oganniaKattajunut Kaujigatsait amma piusituKanut Kaujigatsangit iluani Nunatsiavut killisiniattausimajumi. Iluani Tugâgutigijangani avatik kaujisattauningani sutaijattunik pitaKavuk ulapitaugiaKangitunik. Maggonik pitaKatluni inigijajunut NMCA-mut ilitagijajunut, ulapittaugiaKangitunut ogait inigiKattajangit (Hawke Channel-Hamilton Bank ininga, amma Nain Bite). Gannet Kikittangit atuttauKattavuk timmianut, 14 IBA-ngujut Torngat Mountains National Park, Kinugautigijajuk Mealu Mountains national Park ammalu piusituKanut pinasuapvigijauKattajut ammalu katisiuvigijauKattajut killisiniattausimajut. Coral nunalet napvâtausongummijut nanituinnal inigijajuni Labradorip kitâni imappisuangani inigijajuni.

Tugâgutik Avatik Kaujisattauninga unuttunik uKâlautiKajuk Kaujimajaungitunik. Tugâgutik avatik Kaujisattauninga inigijanga angijualovuk ammalu adjiKalugani, tâkkua

Kaujijamaungit naluaitausimatlutik ilonnanginnut KaujisattaugiaKanninga avatinga iningillu nalunaitausimatlutik. Ilanginnut inigijaujunut, piluattumik Nunatsiavut killisiniattausimanninga, Kaujimajautsiangituk ilonnakasanga. C-NLOPB, ilaliugutiKajunginnut ESRF-imi AngajukKaunet AngajukKauKatigengit aulatsilangavut Kaujisagasuajunut kenaujaKutinginnik Kaujisagamut Kaujimajangitunik killisiniattausimajumi.

Nalunaitausimajunik Kaujimajaungitunik iluani Labradorip kitâni imappisuangita, C-NLOPB suliaKaKatiKalangavut Nunatsiavut kavamanginnut pivalliatitsigiamik suliat augajattop pannaigutitsanganik tâkkuaninga kamagamut. C-NLOPB Kaujimatitsigiallangavut Kaujisaniattunut iluani Labradorip kitâni imappisuangani, ikajuttautillugit katutjiKatigengujunut sollu ESRF, PERD, PRAC ammalu Kaujisattiuunut Memorial ilinniavitsuanganit. C-NLOPB uKâlaKatiKagiasilâttut DFO-kunut nalunaitausigiamik ogannianikkut Kaujisattaugialinnik ammalu sivullititaujunik Labradorimi. Ilagiallugu, aulatsijut pigiaKagajattut katitsuigiamut namminik suliat sagillugit pivitsaKalippata imminik kamalippata upvalu pigiasikKâgatic suliat sagijanginnik. Pigialingit upvalu katitsuigiamut Kaujigatsanik Kaujijaulâttuk suliat sait pigiasisimalippata ammalu avatik Kaujisattaugiasiliguni.

Nalunaitausimajuk inigijaujuk ulapitaugiaKangituk Tugâgutet avatik Kaujisattauningani Kaujitsiutiup iluani ilautitsingituk, imminik, tapvainak uKalungituk Kinugautinginnik ikKanattunik upvalu salummaisagiasigiaKanninginnik upvalu Kanutuinnak apviagutiKalugani. Ilanginnik ulapitaugiaKangitunik inigijaujuni, pigunnautiKagajakkuk salummasagiasisongugiamut upvalu maligatsaKattitaullutik imappisuami utsulunniakiaKigajappata ammalu kiasaleninik pinianniKalippata attuigasuangimut avatimmik. Sitontinga, akuniunningit, ammalu piusigijaugumajop Kinugautingita utsualunniagamut amma kiasalenniniagamut, ilagiallugut salummasaigiaKanninginnut uKattaumat maligatsasuami, isumagijaulangavuk Kanuk angitigijumik maligatsatâttauniammangâmmik. Sitontigijangit Kanga atuliaKittitaugiaKagajammangâmmik ammalu upvalu Kinugautet allatausimaniakKut atâni upvalu Kaujijaulangavut C-NLOPB-kunut suliat sak nalunaitausimajutigut avatik Kaujisattauninganut angittausimappat piusigijaujuk.

Tugâgutik Avatik Kaujisattauninga nalunaititsivuk sutaijattunik ulapitaugiaKangitunik atajunut 2007 Labradorimi Kinugautigijaujunik. Tâkkununga inigijaujunik, ukua ilinganiKaniakkut,

Hawke Channel nalunaitausimavuk ogannianikkut aulataujuk matusimattitautluni. Sitontinga imappisuami utsualunniagamut amma kiasalenniniagamut atajuk tâpsumunga inigijaujumut kamagijaugiaKangituk paigijaugutiKammatt oganut suvaijapvigijauKattatluni.

Parks Canada nalunaitausimajut maggonik inigijaujonnik isumagijaugajattunik tâkkuat ilitagiausonguniattillugit Canadalimâmi NungositailipviugiaKalugani: Nain Bight amma Hamilton Inlet. Pigumajaugaluatluni Hamilton Inlet, tigumiagasuamut Parks Canada-kut piusigijanginnik nalunaitaugiamut NMCA-kunut, C-NLOPB Kimiggulangavut Parks Canada-kkulu pijagelippata annigusugiamut ammalu Kaujisapviuniattunut Kinugautigijaujunun.NMCA-kunut. C-NLOPB nalâgialet Parks Canada-kunut ammalu piusigijauummata NMCA-kunut ammalu tâpsumunga isumaKalangavut sivunitinni pivitsaKattisigiamut Labradrip kitâni imappisuapinganik.

Inigijaujut nalunaittausimajut avatinut aulapviusiammagittut, sollu Hamilton Bank, aulatsigiamut imappisuami utsualunniagamut amma kiasalennisiugiamut maligatsatâttaugajattut salummasaigiamut pannaigutiKagiamut upvalu maligatsatâttaulutik attuiniangimata piusigijauKattajunik omajunut inigijangani. Kaujijaulâttut Kanuilingalâmmangât suliatsak nalunaittausimalippat avatik Kaujisattauliguni. Kaujisattaulippat Kaujimajauliguni Kanuk suliatsaKalâmmangat. C-NLOPB uKâlaKatiKalâttut DFO-kunut, Nunatsiavut kavamanganut amma oganniatiujunut Kanuittunik maligatsatâttaugiaKagajammangâmmik upvalu salummasaigutiKagiaKammangâmmik imappisuammi utsualunniappata amma kiasalenninik pinianniKaniappata.

Ilannga Labrador Tugâgutigijanga Avatik Kaujisattauninga nalunaittausimavut pitaKaluviniKanninginnik uviluKajunik ammalu adjiKalugani. Attuitailitsigiamut tâkkuninga inigijaujunik, putogutigiasikKâgatik, C-NLOPB pigiaKattigiaKalâttut aulatsijet ikKamut aigiaKalâttut Kaujisallutitllu sunataKammangât Kanuittunillu. SalumasaigutiKatsianiKagiaKalâttut attuiniangimata tâkkuninga ikKamiutani uvilulinnik nalunaittausimalipata.

Imappisuami utsualuia amma kiasalenniniannik upvalu atajut Gilbert Bay-mi MPA. Gannet Kikittanga paigijaugutilik avatinga, ammalu sivunittini inigijaujuk paigijaugutiKalâttut nalunaittausimalâttuk Kaujitsiutiujumut tâkkuninga ilinganiKajunut. Ilagiagutet salummasainikkut, pigiaKappata, nalunaittausimalâttut suliatsak nalunaittausimalippat avatik Kaujisattauliguni.

Isumagilunnagit kajusigasujut, Tugâgutik Avatik Kaujisattauninga uKavuk utsualutsajannik Kaujisannik kajusigajattuk Labradorip kitâni imappisuangani atutuappata salummasaigutitsanginnik nalunaittausimajutigut allaKutinni. Suliatsagijauniattumut avatik kaujisattauninganut pigiaKattitaulangavuk atunik suliagijaugumajumut nalunaittsisiagialet pannaigutinginnik Kanuk salummasaiKattaniammangâmmik asikKituKagajappat, piusigigumajangit uKatsiangipat nigunangitumut tikitaulukagajappata uKatsiangikutik., aulatsigasujut KaujisagiaKaniallutik, nigijugijauvuk Kaujisagiasilippata, sollu Kaujigatsanik katitsuilippata pivalliatitausonguvuk pinianniKalippata suliatsanginnik. Napvâgajappata utsualutsajannik, C-NLOPB uKâlaKatiKalangavuk aulatsijijumut ammalu Nunatsiavut kavamanganut, federal amma prâvinsikkut kavamanginnut ammalu KanuttogutiKajunut kinakkutuinnait ilautillugit pigumanninginnik Kaujigatsagiallanik ikajutsigasujut Kinugautigijanginnik pivalliatitsigiamut.